

Datum :  
Ref. :

Betreft : Reactie NBvT op BBL internet consultatie.

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de reactie van de Nederlandse Branchevereniging voor de Timmerindustrie (NBvT) op de internet consultatie van het ontwerp Besluit Bouwwerken Leefomgeving.

#### § 4.2.4 Veilig overbruggen van hoogteverschillen - Artikel 4.33

In het ontwerpbesluit is een nieuw *Artikel 4.33 (uitzondering: niet-gemeenschappelijke ruimte van een woonfunctie)* opgenomen dat luidt: *“In afwijking van de artikelen 4.25 tot en met 4.32 gelden voor de voorzieningen voor het veilig overbruggen van hoogteverschillen de regels van de artikelen 3.18 tot en met 3.24”*. De nota van toelichting geeft aan: *“Dit is een nieuw artikel ten opzichte van het Bouwbesluit 2012. In dit artikel is geregeld dat voor de woonfunctie de eisen voor bestaande bouw gelden. Deze deregulering die eerder is doorgevoerd voor particuliere opdrachtgevers is hiermee van toepassing op alle woningbouw. Wel is de deregulering alleen van toepassing binnen een woning en niet op de gemeenschappelijke ruimten die je in een woongebouw aantreft”*.

Dit betekent, dat u als overheid voornemens bent de verlaging naar het niveau voor bestaande bouw, die sinds 1 juli 2015 geldt voor nieuwbouw woningen die gebouwd worden in particulier opdrachtgeverschap, uit te breiden tot alle nieuwbouw woningbouw, voor zover het gaat om trappen in de woningen. Als NBvT kunnen wij ons echter niet vinden in dit voornemen.

De introductie/aanscherping van de huidige nieuwbouweisen voor trappen, zoals opgenomen in het Bouwbesluit 2012, heeft destijds met inwerkingtreding van het Bouwbesluit 2003 plaatsgevonden om redenen van veiligheid (veilig gebruik) en toekomstbestendige kwaliteit. Wij achten het onverantwoord om deze uitgangspunten (veiligheid en toekomstbestendige kwaliteit) nu voor het overgrote deel van de nieuwbouw woningbouw los te laten. In die stellingname worden wij nog versterkt door ervaringen van de aangesloten trappenindustrie met deze deregulering die sinds 1 juni 2015 al van toepassing is op nieuwbouw woningen gebouwd in particuliere opdrachtgeverschap: de eigenaar/bewoner overziet de consequenties van het loslaten van de nieuwbouweisen niet of onvoldoende en wordt daardoor vrijwel volledig gestuurd door de betrokken professionele (uitvoerende) partijen die helaas in deze situaties veelal kosten laten prevaleren boven toekomstgerichte kwaliteit. Dat wil zeggen dat wij sterk betwijfelen dat de markt in staat is om verantwoord om te gaan met deze regulering (zie als voorbeeld de geschiedenis van het een aantal jaren geleden schrappen van de eisen aangaande de buitenberging). Wij verwachten in de praktijk een ongewenste teruggang in veiligheidsniveau en gebruikskwaliteit van nieuwbouw woningen.

Wij verzoeken u dan ook dit voornemen tot verlaging van de nieuwbouweisen voor trappen binnen woningen naar het niveau voor bestaande bouw niet uit te voeren, dan wel dit voornemen op basis van een studie naar de te verwachten effecten (teruggang in veiligheid en gebruikskwaliteit, lastiger te verhuren/verkoopen, nadelig effect op het langer zelfstandig wonen, etc.) nader te bezien.

#### § 3.3.7 Daglicht - art. 3.85

#### § 4.3.11 Daglicht - art. 4.153

In het concept Besluit Bouwwerken Leefomgeving in artikel 3.85 en artikel 4.153 staat op dit moment een ondergrens van 0,5 m<sup>2</sup> per verblijfsruimte vermeld. Wanneer dermate lage eisen voor daglicht worden gesteld, kan dit een verdere negatieve invloed hebben op de kwaliteit en de leefbaarheid van scholen en andere gebouwen.

Het zou het beste zijn als in het Besluit Bouwwerken Leefomgeving geen m<sup>2</sup>-eis opgenomen wordt. Een ontwerp zou een daglichtfactor van 2,1% moeten bevatten; op werkvlakhoogte binnen de helft van het relevante vloeroppervlak. Voor de totale relevante vloeroppervlakte geldt vervolgens een minimale daglichtfactor van 0,7%. Het verwijzen naar de Europese bepalingmethode prEN 17037 in plaats van de verouderde NEN 2057 zou een welkome norm zijn om de gebruikers van gebouwen te bieden wat hen toekomt; een woning met veel daglicht waarbij uitzicht, lichtspreading en een lage energierekening de gunstige gevolgen zijn. Ook dat zou zorgen voor een goede manier van deregulering en harmonisatie van Europese regelgeving.

#### § 4.2.7 Beperking van het ontwikkelen van brand en rook - art. 4.44

Volgens dit artikel moet een zijde van een constructieonderdeel die grenst aan de binnenlucht voldoen aan de in tabel 4.43 genoemde brandklasse, in geval een zijde grenzend aan de binnenlucht in een (extra) beschermde vluchtroute klasse B.

Door de gerenommeerde adviesbureaus is, al vanaf de opname van deze eis in 2003, herhaaldelijk aangegeven dat deze eis niet relevant is voor binnendeurconstructies. Deurconstructies in een (extra) beschermde vluchtroute liggen altijd ver uit elkaar, gescheiden door een niet brandbare wandbekleding. Brandvoortplanting van deurconstructies naar deurconstructies is niet plausibel. De deurconstructies in deze situaties zijn brandwerend.

Op basis van bovenstaande worden de binnendeurconstructies in deze situatie onder de 5% regel geschoven.

Om discussies te voorkomen adviseren wij binnendeurconstructies expliciet uit te sluiten van deze eis.

#### **Artikel 4.44, aanvullen met een 3<sup>de</sup> lid:**

3. In afwijking van het eerste lid geldt voor lijnvormige constructiedelen met een minimale tussenafstand van 1000 mm brandklasse D.

*Dit lid is van toepassing op 5a. industriefunctie voor bedrijfsmatig houden van dieren.*

#### *Toelichting:*

*Op 1 april 2014 zijn brandveiligheidseisen voor stallen aangescherpt n.a.v. o.a. het actieplan 'stalbranden'. Doel van deze verzwaring was zwaardere eisen te stellen aan het toepassen van (brandgevaarlijke) isolatiematerialen in stallen. In stallen worden veelvuldig houten gordingen en ook wel houten spanten toegepast. Met het verzwaren van de eis voldoen houten spanten en*

*gordingen niet aan de prestatie-eis van het Bouwbesluit, terwijl deze niet bijdragen aan het doel van paragraaf 4.2.7, namelijk het beperken van de ontwikkeling van brand en rook.*

#### *Opmerking*

In gelijkwaardigheidsrapporten wordt bovenstaande aangetoond.

Door lijnvormige constructiedelen met een minimale onderlinge afstand van 1.000 mm met brandklasse D toe te staan blijft het mogelijk houten gordingen en spanten toe te passen.

Rapportages van DLVAdvies voor De Groot Vroomshoop Gelijmde Houtconstructies b.v. en Koninklijke Vereniging van Nederlandse Houtondernemingen zijn beschikbaar.

#### § 4.2.9 Verdere beperking van uitbreiding van brand en beperking van verspreiding van rook - art. 4.63, 4.64 4.76 en 4.83

De NBvT kan zich deels vinden in het advies van de normcommissies 351 007 en 353 084 omtrent de implementatie van NEN-EN 1634 via NEN 6075:2011. Dit advies is een hele verbetering ten opzichte van de huidige situatie, maar gaat naar onze mening niet ver genoeg.

Bij brand komen meer mensen om het leven door het inademen van rook dan door de brand zelf.

Om deze reden zijn wij van mening dat een goede rookwerende deurconstructie alleen die gewenste veiligheid biedt als hij ook zelfsluitend is.

De NEN-EN 1634 kent twee classificaties voor rookwerende deurconstructies,  $S_a$  en  $S_{200}$

Een  $S_a$  geclassificeerde rookwerende deurconstructie biedt naar onze mening niet de gewenste veiligheid. Deze deurconstructie weert alleen koude rook, waarbij de naad tussen onderzijde deur en vloer wordt afgepakt, tijdens de test. In de praktijk is deze naad open; naar onze mening is dit schijnveiligheid.

In alle situaties adviseren wij een  $S_{200}$  rookwerende deurconstructie. Deze deurconstructie weert warme rook, waarbij de deur rondom is voorzien van een (rook)dichting. Met andere woorden; de testmethode komt overeen met de toepassing.

Wij hebben geconstateerd dat in het BBL geen rookwerende eisen worden gesteld aan de deurconstructies van slaapkamers in de woningbouw. Uit de media vernemen wij helaas dat ook in de woningbouw regelmatig slachtoffers te betreuren zijn als gevolg van rook.

Als laatste; adequate onderhoud is noodzakelijk om brand- en rookwerende (deur)constructies hun functie te laten behouden. Om deze reden adviseren wij adequaat (bijvoorbeeld minimaal jaarlijks) onderhoud aan brand- en rookwerende constructies op te nemen in het BBL. Zonder dit onderhoud is een snelle afname van de betrouwbaarheid van de voorziening te verwachten.

#### § 4.5.1 Toegankelijkheid

In het BBL worden geen eisen (meer) gesteld aan de doorgang voor wat betreft de vrije breedte en de vrije hoogte. De vrije breedte van 0,85 en de vrije hoogte van 2,3 m zijn in 2003 doorgevoerd. In 2003 is de vrije breedte (0,85m) ingevoerd vanwege rolstoeltoegankelijkheid, de vrije hoogte (2,3m) vanwege het feit dat de Nederlanders steeds langer worden. Het laten vervallen van deze eis is niet wenselijk voor de genoemde doelgroepen.

Daarnaast heeft het laten vervallen van deze eis consequenties voor de gehele bouwkolom; Door de deurenindustrie is geïnvesteerd in machines voor de productie van de in 2003 ingevoerde minimale deurhoogte (kapitaalvernietiging) – door standaardisatie van de maatvoering kan efficiënt geproduceerd worden (gunstig effect op voortbrengingsprijs) – als de eis losgelaten wordt zullen er meer grondstoffen op voorraad moeten worden gelegd (kapitaalbeslag) – handelaren die een substantieel deel van de toeleveringsmarkt vormen worden beperkt in hun mogelijkheden.

In het vertrouwen dat u goede notie neemt van onze reactie.

Hoogachtend,

Hans Zwaanenburg  
directeur